100 جىلدىق كۇرەس جولىندا جاڭا ساپارعا اتتانايىق

قاجىرلىلىقپەن شارۋاشىلىق قۇرىپ، ىنتىماقتاسا سەلبەستى

—— حۇڭچي توعانى رۋحىنا شولۋ

جۇڭگو كوممۋنيستەرىنىڭ رۋحاني شەجىرەسى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى يۋي ۋنجيك، حان چاۋياك

"تايحاڭشان تاۋىن قاق جارىپ، جوڭكىلدى جاڭحې ۋزەنى تاۋدان اسىپ. تاۋ - ۋزەندى قايتا جاياستىرۋعا انت ەتتى، لينشيان اۋدانى حالقىنىڭ جىگەرى تاسىپ…"

20 - عاسىردىڭ 60 - جىلدارى حىنان ولكەسى لينشيان اۋدانىنىڭ (قازىرگى لينجوۋ قالاسى) حالقى اۋداندىق پارتكومنىڭ باسشىلىعىندا، 10 جىل ۋاقىتپەن تاۋ قوپارىپ، تاس تەسىپ، ملىڭ شاقىرىمدىق توعان قازىپ، "ءوز كۇشىنە سۇيەنىپ ءومىر ءسۇرۋ، قاجىرلىلىقپەن شارۋاشىلىق قۇرۋ، ىنتىماقتاسا سەلبەسۋ، قالتقىسىز ۇلەس قوسۋ" رۋحى تۇن تايحاڭشان تاۋىنىڭ تۇبەسىنە تىكتەدى.

حۇڭچي توعانى سۋى تايحاڭشاننان اسىپ كۇنى بۇگىنگە دەيىن جوڭكىلە اعىپ كەلەدى، ول بۇقارانى نارلەندىرگەن "تىرشىلىك توعانى"، كىسىنى العا باسۋعا جىگەرلەندىرگەن "باقىت توعانى"، ونان ارى ماڭىزدىسى، ماڭگى سارقىلمايتىن "رۋح توعانى".

"تىرشىلىك توعانى" كوڭىلگە ءنار بەردى

سانشي، حىبەي، حىنان ولكەسى شەكاراسىنداعى لينجوۋدىڭ تاۋى كوپ، سۋى از، سۋ تاپشىلىعى عاسىر بويى جالعاسقان ەڭ قيىن، ەڭ اۋىر ىستەمە. اۋدان شەجىرەسىنەن "اۋىر قۇاڭشىلىق، جالعاسقان قۇاڭشىلىق، سۇمدىق قۇاڭشىلىق، الاپات قۇاڭشىلىق" دەگەن سوزدەر ءجيى ۇشىرايدى.

سۋ تاپشىلىعىن شەشۋ جۇرتتىڭ كوكسەگەن ارمانى. ادامدار قانشاما قۇلشىنسا دا، سۋ تاپشى بولۋ تاريحى اياقتامايدى، جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان كەيىن دە شەلەكتەگى سۋدى توگىپ العانى ءۇشىن اسپاقا اسىلىپ ءولىپ العاندار دا بولعان. 31 جاستاعى اۋداندىق پارتكومنىڭ شۋجيى ياڭ گۋي العا شىعىپ، جان - جاقتى تەكسەرۋ جۇرگىزگەننەن كەيىن، اۋداندىق پارتكوم سانشيدىڭ پيڭشۇن اۋدانىنداعى جاڭحې وزەنى سۋىن لينشيان اۋدانىنا باستاپ اكەلۋدى ۇيعارادى.

بۇل ءبىر حاۋىپ - قاتەرگە تولى شەشىم. ياڭ گۋي قۇرىلىس تەحنيكاسىنىڭ سىنىنا ءدوپ كەلۋمەن بىرگە، ساياسي بولاشاعىنا سايانتىن حاۋىپ - قاتەرگە دە ءدوپ كەلەدى.

"اسپانىنان تۇسەدى دەپ قاراپ وتىرا بەرۋگە دە بولادى، ويتسەك ءمانىسىمىزدى ساقتاپ قالامىز، ءبىراق اپاتتى جەڭە المايمىز، ازابىن حالىق بۇقاراسى تارتادى". وسى ءبىر سالماقتى ءسوز ءبىر كوممۋنيستىڭ جاۋاپكەرلىگىن ايگىلەدى.

حالىق ءۇشىن توعان سالۋ بۇقارانىڭ قولداپ - قۋاتتاۋىنا يە بولادى. اۋداندىق پارتكوم پىكىر العان كەزدە لينشيان اۋدانىنداعى بۇقارا: "مەملەكەتتە قارجى بولماسا، ءبىز قاتقان نانىمىزدى كەمىرسەك تە توعاندى سالۋىمىز كەرەك، بۇل ۇرپاقتان - ۇرپاققا جالعاساتىن ۇلاعاتتى ءىس"، - دەيدى.

"جامالاتىن كورپەمىز كوك اسپان مەن اق بۇلت، توسەنىشىمىز دالانىڭ قۋراعان ءشوبى، كۇزەتشىمىز اسقار تاۋ، جانىمىزدى جاي تاپتىراتىن جاڭحې وزەنى"، تايحاڭشان تاۋىندا قىزىل تۋ جەلبىرەپ، بارلىق ادامنىڭ جىگەرى تاسقىندادى. تاۋعا ورمەلەپ، سايعا تۇسەتىن قۇرال - سايمانداري بولماسا دا، تاۋدى جارىپ، تاستى قوپارۋدان تايىنبادى؛ زاتتىق ماتەريال تاپشى بولسا دا، شارۋالار قۇرال - سايمان مەن ازىقتىقتى ۋزدەرى دايىنداپ، قوپارىش ءدارىنى ۇزدەرى جاسادى.

قانشا ماشاقاتتى جۇمىس ىستەيىك، ءبىراق بوسقا سارىلمايىق. 100 ملىڭ ادامدىق قوسىن 10 جىل ماشاقاتتى جۇمىس جۇرگىزۋ ارقىلى قاجىرلى قوس قولمەن 1500 كيلومەتر كەلەتىن توعان قازىپ، جۇرت "جاساندى اسپان دارياسى" دەپ اتاعان تىرشىلىك توعانىن سالادى. اۋىز سۋ ماسەلەسى شەشىلىپ، سان ملىڭ مۇ ەگىستىك جەر سۋارىلىپ، ءمولدىر سۋ جۇرت جۇرەگىنە ءنار بەردى.

"باقىت توعانى" العا باسۋعا جىگەرلەندىردى

لينجوۋلىقتار ىستەي مەشۋ قالىسى كەلمەيتىن، حۇڭچي توعانى ولاردىڭ ءتىپتى كوكىرەك كەرە ۇمتىلۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

سول جىلدارى توعان جوندەگەندە قول ارىبا جوننىندە: "تاۋداعى ادامدار تۇمسىنان قايىسار، ارتىنداعىلار الدىنا اپارىپ قويادى" دەپ اندەتكەن، ونىڭ ءمانىسى، كوپشىلىك قول اربانى بىرگە يتەرىپ، تىنىستاعان شاقتا، ارتىنداعى ادامدار، ءسوز جوق، اربانى الدىڭعى جاققا قويىپ، ونان سوڭ ايالداعان.

توعان جوندەگەن 10 جىلدا اعىنعا قارسى اتتانىپ، ماشاقاتتى تۇيىندەردى شەشكەن ارىن ولاردىڭ قانىنا ءسىڭدى.

جاڭ يجى تۇلعان 2 - جىلى حۇڭچي توعانى جالپى بەتتىك سالىنىپ بولدى. ول 1969 - جىلى 7 - اي ەدى، 10 جىلدىق شايقاستى اياقتاتقان ادامداردىڭ ارىنى اسقاق ەدى. كوز - قۇلاعى ءۇيىر بولعان ول تايحاڭ تاۋىنداعى جارتاستارداعي قايىراتتى قاسيەتتى جالعاستىردى.

وتباسى كەدەي بولعاندىقتان، جاڭ يجى 16 جاسىندا سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەدى. ول جاپا - ماشاقاتقا شىداپ، قاجىرلىلىقپەن ەڭبەك ەتىپ، ۇمتىلا ۇيرەنىپ، نىزدەنە ءتۇستى، 19 جاسىندا تامشىلىق جۇمىسكەرلەرىنىڭ باڭجاڭى بولدى؛ 21 جاسىندا جۇمىسشىلاردى باسقاراتىن جۇمىس باسى بولدى؛ 26 جاسىندا قۇرىلىس سەرىكتەستىگىن قۇرىپ ءوز الدىنا جۇمىس جۇرگىزدى. 2012 - جىلى جاڭ يجى اۋىلىنداعى كەرەكسىز قالۋعا تاياعان ۋانچۋانحۋ كورىنىس ءوڭىرىن وتكىزىپ الىپ، جاڭا كۇرەسىن باستادى. جاڭ يجىنىڭ باستان كەشكەندەرى سان مىڭداعان لينجوۋلىقتاردىڭ ىقشام كورىنىسى ——

وتكەن عاسىردىڭ 60 - جىلدارىندا "تايحاڭمەن كۇرەس جاساۋدا" ادامدار قوس قولىمەن مىڭ شاقىرىمدىق تىرشىلىك توعانىن قازدى.

وتكەن عاسىردىڭ 80 - جىلدارىندا "تابىستى تايحاڭدا" 100 مىڭ ادامدىق قالىڭ قول بۇكىل ەلدە قۇرىلىس اتاعىن اسپانداتتى.

وتكەن عاسىردىڭ 90 - جىلدارىندا "باي تايحاڭدا" لينجوۋلىقتار العاش تاپقان اقشالارىن الىپ، اۋىلدارىنا قايتىپ زاۋود سالىپ، جۇمىس باستاپ، مەكەنىن بايىتتى؛

جاڭا عاسىرداعى "كوركەم تايحاڭدا" لينجوۋ داڭۋ وي جەلىسىنە بۇرىلىس جاساپ، تومەن كومىر قىشقىل گازدى قورشاعان ورتا شارۋاشىلىعىنا قادام قويدى.

بۇگىنگى كۇنى لينجوۋ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ قيان - كەسكى شايقاسىندا جەڭىسكە جەتىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتكە جەتۋ ارمانىن جۇزەگە اسىرىپ، اۋىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋدىڭ جاڭا جورىعىنا قادام قويدى.

ءار داۋىردەگى ادامداردىڭ ۋزىنە ءتان بورىشى بار. بۇگىنگى كۇنى لينجوۋ بۇقاراسى اۋىز سۋ ءۇشىن ەندىگارى الاڭدامايتىن بولدى، جۇڭگو حالقى كيىم - كەشەك پەن ازىق ءۇشىن ەندىگارى ۋايىمدامايتىن بولدى، ايتسە دە تايحاڭ تاۋىندا ءۇن - ءتۇنسىز اعىپ جاتقان "باقىت توعانى" جۇڭحۋا پەرزەنتتەرىنىڭ ىنتىماقتاسا كۇرەسۋ، باقىتقا ۇمتىلۋ جولىنداعى قۇلشىنىسىنا كۋا بولا بەرمەك.

"رۋح توعانى" ماڭگى سارقىلمايدى

"ءوز كۇشىنە سۇيەنىپ ءومىر ءسۇرۋ، جاپا - ماشاقاتپەن شارۋاشىلىق قۇرۋ، ىنتىماقتاسا سەلبەسۋ، قالتقىسىز ۇلەس قوسۋ". حۇڭچي توعانىنا بارعاندار توعان سۋىندا جارقىراعان وسى رۋح ەستەن شىقپايدى دەسەدى.

كەزىندە توعان جوندەۋشىلەر ءومىرى مەن توعاندى تۇعىستىرعان؛ بۇگىنگى كۇنى ءاربىر ادام ءوزىنىڭ كۇرەسى ارقىلى جاڭا حيكايالار جازۋدا.

2013 - جىلى 55 جاستاعى ۋاڭ شيۋۋ تالعام جاساۋعا ءدوپ كەلەدى. 20 نەشە جىل پانلۇڭشان قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى مىندەتىن وتەپ كەلگەن اعاسى ۋاڭ زيبۋۋ قىستاقتا جول جوندەۋ جۇمىسىمەن قانجىلىك بولىپ جۇرگەندە توسىننان جۇرەك بۇلشىق ەتىنىڭ ولەتەنۋى سەبەبىنەن قايتىس بولىپ، قىستاقتىڭ "تىرەگى" قۇلايدى. ۋاڭ شيۋۋ ۋزاق جىل سىرتتا ساۋدامەن اينالىساتىن، جول اپاتىنان ءبىر بىلەگىنەن ايرىلعان. اۋىلداستارى شارۋاشىلىق قۇرىپ تابىسقا جەتكەن ونىڭ قىستاققا قايتىپ، قىستاق پارتيا ياچەيكاسى شۋجيى مىندەتىن قابىلداۋىن ءۇمىت ەتەدى.

قايتۋ كەرەك پە؟، الدە قايتپاۋ كەرەك پە؟ پارتيا مۇشەسى بولعان ۋاڭ شيۋۋ بۇكىل قىستاقتاعىلاردىڭ ارمان - تىلەگىن ارقالايدى. كوپ جاقتىڭ ءزىر جۇگىرۋى مەن قۇلشىنۋىندا ول اۋىلداستارىن باستاپ، ويلى - شۇڭقىر توپىراق جولدى تەپ - تەگىس سەمەنت جولعا اينالدىرادى ءارى تاقىر تاۋدى تىنباي جاسىلداندىرىپ، قوشقىل بۇرىش، جاڭعاق، جۇڭگي ءدارى ماتەريالدارىن ەگىپ، ەرەكشەلىككە يە كاسىپ سالاسىن اناعۇرلىم جانداندىرىپ قانا قويماي، ساياحاتتى دامىتۋعا دا نەگىز قالايدى.

ۋاقىت زىمىراپ وتە شىقتى. كەڭىستىكتەن قاراساڭىز، پانلۇڭشان قىستاعىنداعى يرەلەڭدەگەن تاۋ جولى بەينە ايداعاردىڭ الستاعى تاۋ اراسىندا باياۋ اعىپ جاتقان حۇڭچي توعانىمەن ۇندەسىپ جاتىر. بۇل جارتى عاسىردى وتكەرگەن ۇزگەرىس، سونداي - اق كوممۋنيستەردىڭ اۋەلگى ماقساتىنىڭ كۋاسى.

بارلىعىندا حالىقتى ويلاساڭ، حالىق تا جاقتايدى.

بۇگىنگى كوممۋنيستەر جوننىنەن العاندا، حۇڭچي توعانى ءارى تاريحتىڭ جاۋابى، ءارى ءداۋىردىڭ جول بەلگىسى.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 11 - ايدىڭ 11 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

جالىندى جىگەر قاۋلاعان قارا توپىراق

—— بەيداحۋاڭ رۋحىنا شولۋ

جۇڭگو كوممۋنيستەرىنىڭ رۋحاني شەجىرەسى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ ءتىلشىسى ۋاڭ ليبين

70 نەشە جىلدان بەرى نەشە ۇرپاق جۇڭگولىقتار وسى ارادا جاستىق كوكتەمدەرىن ارناپ، ومىرلەرىمەن جىر ەتەرلىك تىڭ يگەرۋ داستانىن جازىپ، قان - تەرلەرىمەن جانە ىستىق قاندارىمەن شالعايلىقتىڭ، يەندىكتىڭ، سۋىقتىقتىڭ بەلگىسى بولعان "بەيداحۋاڭدى" شۇرايلى "بەيداساڭعا" اينالدىردى، بۇي بۇرقىراعان "جۇڭگو توستاعانىنىڭ" بەلگىسىنە اينالدىردى.

شىعىس سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى تۇرۋ بىرلەسكەن ارمياسى رۋحى، بەيداحۋاڭ رۋحى، داچيڭ رۋحى، قۇرىش ادام رۋحى نەشە ۇرپاق ادامدى جىگەرلەندىردى.

"قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۋ، باتىلدىقپەن ءورىس اشۋ، كەلەلى جاعدايدى ويلاستىرۋ، قالتقىسىز ۇلەس قوسۋ" سىندى بەيداحۋاڭ رۋحى جۇڭگو كوممۋنيستەرى رۋحاني شەجىرەسىنىڭ بەيداحۋاڭ تاراۋى، پارتيانىڭ قىزىل قان تامىرىنىڭ ۇزدىكسىز جالعاسۋى جانە مۇراگەرلىك ەتىلۋى. ەكپىندەي ىلگەرىلەگەن جاڭا داۋىردە، جاڭا جورىق باستاعاندا، ۋاقىت وتكەن ساين جاڭارعان بەيداحۋاڭ رۋحى ءتىپتى دە كوز تارتقان شۇعىلا شاشىپ، بەيداحۋاڭدىقتاردىڭ جاپا - ماشاقات، قيىنشىلىق، حاۋىپ - قاتەر، كەدەرگىنى جەڭىپ، جاڭا ءداۋىردىڭ جاڭا شۇعىلاسىن قولعا كەلتىرۋىنە تىرەك بولۋدا.

بەيداحۋاڭ! بەيداساڭ!

1947 - جىلى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شىعىس سولتۇستىك بازاسىن قۇرۋ، بەكەمدەۋ جونىندەگى ماڭىزدى نۇسقاۋىنا ساي، ءبىر توپ ازاتتىق ارميا جاۋىنگەرلەرى ۇزاق ۇيقىدا جاتقان وسى جاپان تۇزگە كەلىپ، "العاشقى الاۋدى" تۇتاندىرىپ، "العاشقى تۇرەندى" سالىپ، العاشقى ءبىر توپ ەگىنشىلىك الاڭدارىن قۇرىپ، العاشقى مول ونىمگە قول جەتكىزىپ، ازاتتىق سوعىسىنىڭ الدىڭعى شەبىنە پارمەندى كومەكتەستى.

قۇرساق ماسەلەسى بارلىعىنان دا ماڭىزدى. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان العاشقى مەزگىلدە اۋىل شارۋاشىلىق ءوندىرىسىن قالپىنا كەلتىرۋ، استىقپەن قامداۋدى قاماتاماسىز ەتۋ مىندەتى ايرىقشا تىعىز - تاياق بولدى. بۇكىل ەلدەگى حالىقتىڭ تاماق ماسەلەسىن شەشۋ ءۇشىن، كاسىپ اۋىستىرىپ اۋىلىنا كەلگەن 140 مىڭ كوماندير - جاۋىنگەر، جوعارى تەحنيكۇم مەكتەپتەرىنەن وقۋ تاۋسقان 100 مىڭ وقۋشى، ىشكى وڭىردەن شەكاراعا كومەككە كەلگەن 200 مىڭ جاس، قالالارداعى 540 مىڭ زيالى جاس ىركەس - تىركەس بەيداحۋاڭعا كەلىپ، جەر قازىپ، توپىراق ءۇيىپ، استىق ورىپ، قىرمان سوقتى. ولار سوقا - مانالارىن سۇيرەتىپ، جاپان ءتۇزدى وياتتى.

ەلىمىزدىڭ 3 - توپ حالىق اقشاسىنىڭ "ءبىر يۋاندىعىنداعى" بەلگى سياپاتى تۇلعانىڭ پروتوتيپۋى لياڭ جۇن جاڭا جۇڭگوداعى ءبىرىنشى ايەل تراكتورشى ءارى بەيداحۋاڭنىڭ ەڭ ەرتەدەگى قۇرىلىسشىلارىنىڭ ءبىرى بولاتىن - دى.

1948 - جىلى 18 جاستاعى لياڭ جۇن حيلۇڭجياڭنىڭ بەي - اننىدا تراكتورشىلار كۇرسىنا قاتىناسقان، كۇرستاعى 70 نەشە وقۋشىنىڭ اراسىنداعى بىردەن - ءبىر ايەل كۇرسانت. جۇرگىزۋ تەحنيكاسىن جاقسى ۇيرەنۋ ءۇشىن، ول قايسارلىقپەن نەشە وندايان جىڭ اۋىرلىقتاعى تراكتور بولشەكتەرىن كوتەرىپ، ەر كۇرسانتتاردى قايران قالدىرادى. "ايەل زاتى بولعانىممەن، قانداي جاپادان، ماشاقاتتان قورىقپايمىن، ۇيرەنۋ مىندەتىن باتىل ورىندايمىن دەپ پارتياعا كەپىلدىك بەرەمىن".

لياڭ جۇن بەرىك ەركىمەن بەيداحۋاڭدى اشۋ قۇرىلىسىنا قاتىناسىپ، بۇكىل ەلدىڭ جەر - جەرىندەگى سان - ساناقسىز جاستاردىڭ كوڭىلىندەگى ونەگەسىنە اينالدى.

"اۋىل - قىستاققا بارايىق، شەكارا وڭىرگە بارايىق، وتان ەڭ قاجەت ەتكەن جەرگە بارايىق" —— وتكەن عاسىردىڭ 50 -، 60 - جىلدارىندا پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ۇندەۋىمەن شەكارا وڭىرگە كومەكتەسەتىن توپ - توپ جاستار مەن زيالىلار بەيداحۋاڭعا كەلىپ، ۇلەس قوسىپ ەڭبەك ءسىڭىرىپ، ىستەرىن گۇلدەندىرىپ، مەملەكەتتىڭ ءۇمىتىن اقتادى.

ۋاقىت وتەدى، ەستەلىك ماڭگى قالادى. بەيداحۋاڭ مۇراجايىندا اياق ۇزبەي كەلگەن ەكسكۋرسياۋشىلار 25 مەتر ۇزىندىقتاعى ءبىر مىس داۋالدىڭ الدىنا ايالدايدى، مۇندا وسى قارا توپىراقتا ماڭگىلىك ۇيقىدا جاتقان 12 مىڭ كاسىپ اۋىستىرعان كوماندير - جاۋىنگەردىڭ اتى ويىپ جازىلعان.

شەكارا وڭىرگە تامىر تارتىپ توڭكەرىس جۇرگىزىپ، باياتاق دالادا ادال جۇرەكتەرىن شىڭدادى. بەيداحۋاڭنان بەيداساڭعا دەيىن نەشە ۇرپاق تىڭ يگەرۋشىلەر وسى ارادا تابيعاتپەن كۇرەسىپ، الدىڭعىلاردىڭ ءىزىن باسىپ، قاجىماي - تالماي ىستەدى.

جىلدىق استىق ءونىم مولشەرى كەزىندە نەبارى 4 ميلليون 800 مىڭ جىڭ كەلەتىن بەيداحۋاڭدا قازىر ءۇرتىس 10 جىل بويى جىلىنا ورنىقتى تۇردە 40 ميلليارد جىڭنان استام ءونىم الىندى، بۇل 160 ميلليون قالا، اۋىل تۇرعىنىن ءبىر جىل استىقپەن قامدايدى.

بەيداحۋاڭنىڭ تاريحي وزگەرىسى اي - كۇنگە ءامىر شاشا الامىز جاڭارتۋعا كوك ءجۇزىن دەپ جارلىق شاشقان داستان.

رەفورما جۇرگىزۋ كەرەك! جاڭالىق اشۋ كەرەك!

20 - عاسىردىڭ 80 - جىلدارىندا رەفورما جۇرگىزۋدىڭ، ەسىك اشۋدىڭ كوكتەم سامالىنا ىلەسە، تىڭ يگەرۋ رايوندارىندا وتباسى ەگىنشىلىك الاڭى سىناق رەتىندە جولعا قويىلۋ ورايىنان پايدالانىپ، "تايقازاننان" تاماقتانۋعا ادەتتەنگەن بەيداحۋاڭدىقتار ادىلەت جولىندا ەشتەڭەدەن تايسالماي شارۋاشىلىق قۇرۋ جولىنا ءتۇستى. وتباسى ەگىنشىلىك الاڭدارى رەفورما تولقىنىندا مولىنان جارىققا شىقتى ءارى وراسان زور قۋات تۇڭدىراتتى.

بەيداحۋاڭ رۋحىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، بەيداحۋاڭدىقتار ءداۋىر تالابىنا ۇيلەسىپ، قاجىرلىلىقپەن رەفورما جۇرگىزىپ، باتىلدىقپەن ءورىس اشىپ، جۇرەكتىلىكپەن ىزدەنىپ، وتباسى ەگىنشىلىك الاڭى اشۋدى قامال الۋ ءتۇيىنى ەتىپ، ءداستۇرلى جوسپارلى شارۋاشىلىق باسقارۋ ءتۇزىلىسىن بۇزىپ، جەردى وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرۋ، ماشينانى وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرۋ، ەسەپتى وتباسىلار بويىنشا ىستەۋ، پايدا مەن زياندى وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرۋ جانە ءوندىرىس قاراجاتىندا ءوز كۇشىنە سۇيەنۋ، تۇرمىس قاراجاتىندا ءوز كۇشىنە سۇيەنۋ سىندى "ءتورتتى وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرۋدى، ەكىنى ءوزى شەشىم ەتۋدى"، سونداي - اق ۇلكەن ەگىنشىلىك الاڭىنا شاعىن ەگىنشىلىك الاڭىن كىرىكتىرۋ، ءبىر تۇتاستىق پەن جەكەلىك ۇشتاستىرىلعان قوس ساتىلى تيجارات ءتۇزىلىسىن ورناتىپ، تىڭ يگەرۋ جاعدايىنا ۇيلەسەتىن اۋىل شارۋاشىلىعى رەفورما جولىن تاۋىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىن وسىرىپ ءوندىرۋدىڭ قارقىندى جولىنا ءتۇستى.

2016 - جىلى باس شۋجي شي جينپيڭ حيلۇڭجياڭدا قىزمەت تەكسەرگەندە، مەملەكەت مەنشىگىندەگى تىڭ يگەرۋ ءتۇزىلىسى رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىق ءىرى بازاسىن، ءىرى كاسىپورنىن، ءىرى كاسىپ سالاسىن قۇرۋ كەرەك دەپ اتاپ كورسەتتى.

بەيداحۋاڭ رۋحىن جالعاستىرىپ جانە اسقاقتاتىپ، رەفورمانى تەرەڭدەتىپ، تيپ وزگەرتىپ دامىپ، ورنىقتىلىق كەلەلى جاعدايىن قورعادى، بەيداحۋاڭدىقتار وتتاي ىستىق امالياتپەن جانە جەتىستىكپەن بەيداحۋاڭ رۋحىنىڭ جاڭا داۋىردە تىڭ نۇر - شۇعىلا شاشۋىن جەبەدى.

رەفورمانىڭ ۇزدىكسىز ىلگەرىلەۋىنە ىلەسە، بەيداحۋاڭ تىڭ يگەرۋ توبى ۇكىمەت پەن كاسىپورىندى ءبولۋدى، ءىسورىن مەن كاسىپورىندى ءبولۋدى، كووپەراتيۆ پەن كاسىپورىندى ءبولۋدى جۇزەگە اسىردى، كاسىپورىنداردىڭ ومىرشەڭدىك كۇشى تولىق شىعارىلىپ، 2020 - جىلى تيجارات جالپى كىرىسى 142 ميلليارد 330 ميلليون يۋانعا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 15.4% ارتتى؛ پايدا جالپى سوماسى ءبىر ميلليارد 310 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 3.29 ەسە ارتتى. بيىل الدىڭعى جارتى جىلداعى تيجارات جالپى كىرىسى 71 ميلليارد 820 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 38% ارتتى. مەجەمەن 2021 - جىلى بەيداحۋاڭ توبىنىڭ استىق ءونىم مولشەرى 43 ميلليارد جىڭنان اسىپ، مەملەكەت ءۇشىن جينى ءبىر تريلليون جىڭ استىق وندىرۋدەي تاريحي تابىستى جۇزەگە اسىرادى.

رەفورما ءداۋىردىڭ ەڭ قۋاتتى ءۇنى. مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندار رەفورماسىنىڭ 3 جىلدىق ارەكەتىن ورنىقتى قادامەن ىلگەرىلەتىپ، ىشكى تىزگىندەۋ جۇيەسىن ورناتىپ، نەگىزگى كاسىپتى تۇراقتاندىرۋ، ساتىنى، دارەجەنى قىسقارتۋ، 3 ءتۇزىم رەفورماسى ارقىلى بەيداحۋاڭنىڭ ءار دارەجەلى كاسىپورىندارىنىڭ نەگىزگى كاسىپتەرى اناعۇرلىم ايقىندالىپ، اينالىمى اناعۇرلىم جوعارى ءونىمدى بولدى، بەيداحۋاڭ ەرەكشەلىگىندەگى مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىنداردى جونگە سالۋ ۇلگىسى دۇنيەگە كەلدى.

استىق ساقتاۋدا جەرگە سۇيەندى، استىق ساقتاۋدا تەحنيكاعا سۇيەندى

2020 - جىلى 7 - ايدا باس شۋجي شي جينپيڭ جيلينىدە قىزمەت تەكسەرگەندە، ۇتىمدى شارالار قولدانىپ، قارا توپىراق سىندى "ەگىستىك جەردىڭ مىسىق ايۋىن" شىن مانىندە ويداعىداي قورعاپ، ويداعىداي پايدالانىپ، ول ارقىلى حالقىنىڭ ماڭگى باقىتقا كەنەلتۋ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

قارا توپىراق —— بەيداساڭنىڭ جانى.

جالىندى جىگەر قاۋلاعان وسىناۋ قۇنارلى القاپتان تەك قانا الا بەرۋگە بولمايدى، ونان دا ماڭىزدىسى، ايالاي ءبىلۋ كەرەك.

"ەگىستىك جەر —— استىق ءوندىرىسىنىڭ جانى!". بەيداحۋاڭ تىڭ يگەرۋ توبى پارتكومىنىڭ شۋجيى، باسالقاسى ۋاڭ شۇشۇڭ بىلاي دەدى: "'14 - بەسجىلدىقتىڭ' باستاماسىندا، ءبىز ەگىستىك جەردەن ۇيلەسىمدى پايدالانۋ مەن قاتاڭ قورعاۋدى قاتار جۇرگىزۋگە تاباندى بولىپ، ەكونوميكالىق ونىمدىلىك پەن ەكولوگيالىق ونىمدىلىككە بىردەي ءمان بەرىپ، قارا توپىراق سىندى 'ەگىستىك جەردىڭ مىسىق ايۋىن' شىن مانىندە ويداعىداي قورعاپ، ەگىستىك جەردىڭ سانى مەن ساپاسىنىڭ 'قوس قىزىل سىزىعىن' ساقتاپ، مەملەكەتتىڭ استىق حاۋىپسىزدىگىن قاماتاماسىزداندىرۋ نەگىزىن ۇزدىكسىز بەكەمدەۋ كەرەك".

حيميالىق تىڭايتقىشتى ازايتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق ءدارىسىن ازايتىپ، ارام ءشوپ جويۋ ءدارىسىن ازايتىپ "ءۇشتى ازايتۋ" ارەكەتى بەيداحۋاڭدا ىشكەرىلەي اتقارىلىپ، جاسىل، ساپالى اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋعا باستاپ، قارا توپىراقتى اناعۇرلىم ويداعىداي قورعادى.

2020 - جىلى بەيداحۋاڭ اۋىل شارۋاشىلىعىندا "ءۇشتى ازايتۋدان" ۇلگى كورسەتۋ جەر اۋدانى 15 ميلليون 920 مىڭ مۇعا جەتكىزۋدى تياناقتاندىرىپ، حيميالىق تىڭايتقىش پەن اۋىل شارۋاشىلىعى دارىلەرىنىڭ پايدالانىلۋ مولشەرىن سايكەس مەزگىلدەگىدەن جەكە - جەكە 30 مىڭ 585 تونعا جانە 669 تونعا ازايتتى. بيىل حيميالىق تىڭايتقىشتى ورگانيكالىق تىڭايتقىشقا الماستىرۋدى، ءداستۇرلى اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىن جاسىل اۋىل شارۋاشىلىعى دارىلەرىنە اۋىستىرۋدى جەدەل ىلگەرىلەتەدى.

"ءۇشتى ازايتۋ" بويىنشا ۇلگى كورسەتىلەتىن وڭىرلەردە توپىراق قۇرامىن ولشەپ، رەتسەپىنە قاراي تىڭايتقىش بەرۋ، ولشەمدەندىرىلگەن وسىمدىك قورعاۋ ماشينالارىمەن جۇمىس ىستەۋ بويىنشا جاپپاي قامتۋ جۇزەگە اسىرىلىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتان، اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىنەن پايدالانۋ مولشەرى ارتىپادى.

مەجەمەن "14 - بەسجىلدىق" مەزگىلىندە حيميالىق تىڭايتقىشتى ورگانيكالىق تىڭايتقىشقا الماستىرۋ، ءداستۇرلى اۋىل شارۋاشىلىعى دارىلەرىن جاسىل اۋىل شارۋاشىلىعى دارىلەرىنە الماستىرۋ، جەر استى سۋىن جەر بەتى سۋىنا الماستىرۋ، ءداستۇرلى جەر اۋدارۋدى قورعاۋ سيپاتتى باپتاۋعا الماستىرۋ، ماشينالاندىرۋدى زەردەلىلەندىرۋگە الماستىرۋ سياقتى شارالاردى جەدەل ىلگەرىلەتۋ ارقىلى 2025 - جىلى توپىراقتاعى ورگانيكالىق زاتتاردىڭ قۇرامىن كيلوگرامىنا 0.5 گرام جوعارىلاتۋدى جۇزەگە اسىرۋ، ەگىستىك جەر قاباتىنىڭ ورتاشا قالىڭدىعىن 30 سانتيمەتردەن استامعا جەتكىزۋ نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋدان ءۇمىت بار.

استىق ساقتاۋدا جەرگە سۇيەندى، استىق ساقتاۋدا تەحنيكاعا سۇيەندى. استىق ءوندىرىسىنىڭ ءتۇبىرلى جولى —— علىم - تەحنيكا العا باسارلىعىندا. قازىر بەيداحۋاڭداعى اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ ماشينالانۋ سالىستىرماسى 99.6%كە جەتتى. 100دەن استام ۇشاق، 21 ميلليون 795 مىڭ مۇدان استام اۋياتسيالاندىرىپ جۇمىس ىستەلەتىن جەر بار. اۋىل شارۋاشىلىعى علىم - تەحنيكاسىنىڭ ۇلەس سالىستىرماسى 68.2%كە، علىم - تەحنيكا جەتىستىكتەرىنىڭ كادەگە جاراتۋ سالىستىرماسى 82%كە جەتىپ، دۇنيە جۇزىندە الدىڭعى قاتارعا ءوتتى. تىڭ يگەرۋ رايونى اۋىل شارۋاشىلىعىن كاسىپ سالالاندىرىپ جۇرگىزۋدى اتقارۋعا تاباندى بولىپ، كۇرىش، ۇن، ماي، ەت، ءسۇت، كارتوپ، تۇقىم سياقتى تىرەكتى كاسىپ سالالارىن تۇلعالاپ، "بەيداحۋاڭ"، "ۋانداشان" سياقتى ءبىر توپ جۇڭگوعا تانىمالى ماركالاردى جەتىلدىردى، مۇنىڭ ىشىندە "بەيداحۋاڭ" ماركاسى ءۇرتىس 15 جىل بويى جۇڭگوداعى ەڭ قۇندى ماركالار تىزىمىنە تاڭدالىپ، جۇڭگونىڭ اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى ءبىرىنشى ماركا ورنىن بەرمەي كەلەدى.

ەگىس الاڭى جاساندى سەرىكپەن ورىن تۇراقتاندىرۋ، بۇلتتىق ەسەپتەۋ تەحنيكاسىن قولدانىپ، 10 مىڭ مۇلىق تاماشا اتىزدى دالمە - ءدال باسقارۋدى جۇزەگە اسىردى. جاندى دا جالىندى قارا توپىراقتى وڭىردە جاس ۇرپاق بەيداحۋاڭ رۋحىنا تىڭ ومىرشەڭدىك قوسۋدا. تىڭ يگەرۋ رايونىندا قازىر ءتۇرلى علىم - تەحنيكا قىزمەتكەرلەرىنەن 108 مىڭ ادام بار، تاعى ءبىر "100 مىڭ ادامدىق ءىرى قوسىن" بەيداحۋاڭ رۋحىنا علىم - تەحنيكا قاناتىن بىتىرۋدە.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 11 - ايدىڭ 15 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

مەكەن - جايىمىز: ءۇرىمجى قالاسى حۇڭشيۋان سولتۇستىك جولى 500 - ءنومىر، تاراتۇ ورتالىعى: 5593062، جارنامانى باسقارماسى: 5593341 پوچتا ءنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان